

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Sola non Sacra.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

fanguinem, sive morbum quemcunque cohibentibus : hinc Cassiodorus *Psalm.* 115. merito dixit fuisse variis morbis efficacem remedium trinam recitationem huius versus : *Domine, dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis* : quod recte intellexit Sanchez *lib. 2. Dec. cap. 40. num. 36.* non esse id superstitiosum, quando nequaquam ab ipsa terrena repetitione, sed à devotione ter repetentis in honorem Sanctissimæ Trinitatis effectus (& quidem non infallibiliter) intenditur impetrari.

48. Quando ergo hisce factis aliquid inutile, seu vanum misceri contingeret, regulam hanc serva : Te Secutum esse à superstitione, si quemadmodum corrigis prædictam infallibilitatis credulitatem, sic corrigas, vel tollas illas circumstantias vanas, & inutiles, & consequenter periculo superstitionis expositas : ita Sanchez *ibid. num. 31.* Verbi gratia, ad sanitatem, vel gratiam impetrandam requirit quis, ut missa dicatur cum vestibus incongrui coloris, vel ut preces novies effundantur, vel affatur in elemosynam ad sacram Aedem pondus ceræ infusum æquale; vel candelæ ceræ longitudinis eidem infirmo æquales, &c. Si missam celebres, si preces effundas, sine illo colore incongruo, & sine illo signato numero precum, ac sine illa præfatio, immò cum majore pondere, &c. ritè eas vanas circumstantias tollis, si verò idcirco novies Orationem effundas, ut novem Angelorum Chori tibi auxilientur, ideo te, quia Sanctissimæ Triadî fidem, reverentiamque profiteris, ritè corrigis, & vitioque modo actionem illam à superstitionibus liberat, eaque vii (sed semper sine infallibilitatis spe) tuto potest.

Pari modo, si morbum caducum patienti insuffletur ad aurem illud, quod dixi *num. 34.* ob finem vanum, vel ut clam ea verba dicantur, suspicio magna est superstitionis : at si insuffletur ut morbum patiens audire possit, Deoque se commendare, ablata certi eventus credulitate, correctum videtur superstitio. Quo pacto non potest corrigi insufflatio, modò *num. eodem dicta*, in aures equi, quare tollatur hæc omnino, & sic emendabitur ejusmodi superstitio : ita Sanchez *lib. 2. cap. 42. num. 35. sine.*

29. Dictum autem est *num. 45.* (nisi parvitas materiæ excuset) nam licet Valentia 2. 2. *disputation. 6. quest. 13.* cui adde la Turri 2. 2. *tract. 2. quest. 95. art. 2. d. 2.* concedat; Sanchez *loc. cit. cap. 40. num. 13.* neget in superstitione posse inveniri parvitatē materiæ, tamen utrique conveniunt; quando modicæ sunt ejusmodi vanæ observationes, semper esse veniale peccatum: Valentia, ex ipsa natura parvitas, quam hic inveniri posse docet, cum ex eo solo parvo commercio tacito cum dæmone, non imminet notabile salutis damnum sic operanti: Sanchez verò ex eo, quod posita parvitate materiæ, cum actus non fiat seriò, sed loco & curiositate, vel ad experiendum, vel denique ex animi quadam levitate, erit imperfectus, atque adeò non erit novocabitur superstitio, sed animi levitas, & consequenter solum culpa venialis. Ponit uterque exemplum Cajetani, in *summa, v. Incantatio*, de volente moveri anulum diætiis quibusdam Psalmi verbis; id enim semel facere, modò explicato *num. 19.* veniale esse ambo confutunt. Multo ergo magis excusantur à peccato, qui (ut hoc hac occasione etiam dicam) naturalia sola, seu sola non Sacra cum ejusmodi vanitate, seu animi levitate semel, vel iterum sine spe infallibilitatis ad effectum quempiam etiam levem, & vanum consequendum usurpant. Ratio est eadem, quia exiguum periculum deceptionis adest. Vide tamen quandam cautelam mox apponendam *num. 72.*

50. Dices hoc ipsum, quod Verba sacra, præcelsque affrantur ad vanos, inutilisque effectus obtinendos, (v.g. ad motum annuli) gravis est superstitio, quia Deus non se intermiscet his rebus vanis, unde convincitur tunc expectari effectum à dæmone; Respondeo ita esse. Idem enim notanter diximus *num. 44.* ad sanitatem

vel grave quid tibi utile obtinendum) quando ergo Sacra adhibentur ad effectum levem, & inutilem etiam sine infallibilitate, erit ex se, & genere suo mortale, quia est irreverentia resum sacrarum, non tamen propterea non est excipienda parvitas materiæ, modò dicta *num. præcedente.*

Sola non Sacra.

51. Quando ad aliquem effectum consequendum, nil nisi quid profanum seu non Sacrum adhibes, quod vires non habet ad illum efficiendum, superstitione uteris, quia tacitè, modo supradicto, à dæmone illum expectas.

52. Certum autem hac in re est, uti his temerè ex præfatio explicito, vel tacito cum dæmone, esse per se mortale. Ratio patet ex dictis.

53. Certum secundo est; iisdem uti cum discretionis, & prudenter, ad habendos effectus verè naturales, ad quos medium à te adhibuit vires habet, licet occultas; negum, quia id nullam prorsus sapit superstitionem.

54. Certum denique tertio est, hic adesse multò magis parvitatē materiæ, ut per occasionem modò dixi *num. 49. sine.*

55. Illud hic ubi Sacra non apponuntur, sed naturalia, adverte, necessariam non esse eam cautelam, quæ effectus non sit infallibiliter expectandus: cum enim à causa naturali, quæ necessariò agit, illum expectes, tanta certitudine expectare licebit; quantum affert vis ipsa causæ naturalis. Contra, necessarium etiam hic erit, ut tollantur, vel corrigantur verba, vel circumstantiæ vanæ, inutilisve (si quæ fortè interpreterint) modo supradicto à *num. 45.*

56. Nota insuper hæc reduci posse, quando aliqua sunt, ut fieri omittuntur spe boni, vel timore mali eventus: siquidem communiter hæc Sacra non sunt, ut nolle iter incipere die Martis, nolle tredecim invitatos simul discumbere, &c. de quibus tamen nihil superest dicendum præter ea, quo *num. 27. & 49.* dicta sunt, & dicam à *num. 73.*

Sacra simul, & non Sacra.

57. Non est nobis hic sermo quando cum irreverentia profanis Sacra miscentur, ut si Oleum benedictum, sacram Eucharistiam, & similia adjungerentur: id enim sacrilegium esse per se constat. Sermonem igitur solum, habemus, quando, præfatio alio inconvenienti, aliquis res sacras, cum vanis adjungit; v.g. Orationem sacram, vel aquam incensum sal, benedicta unit cum circulo, ad movendum filium, vel morbum curandum, vel cum herbis, & medicamentis naturalibus ad sanandum infirmum, &c.

58. Dico primò, si res naturales adhibeantur ad obtinendum effectum ab illis solis effectum expectando, Sacra autem illa solum apponantur ad precandum Deum, cum debita reverentia, & fiducia, idem dicendum, erit quod diximus à *num. 51.* quando adhibentur solæ res naturales. Ratio est quia tunc à te solum naturali effectum naturalem expectas, resque sacra ritè, & sine culpa, modo dicto, affertur, ut supponimus.

59. Dico secundo, si Sacra adhibeantur, ut ab istis solis effectus speretur, res autem naturalis adjungatur, ut aliquid juxta ejusdem rei naturales vires ea conferat ad effectum: idem dicendum est, quod diximus à *num. 44.* quando adhibentur solæ res sacre; Ratio est, quia cum à sola re sacra effectum præstoleris, res autem naturalis sine peccato adjungatur, sola res sacra est consideranda, quam satis ibidem consideramus.

60. Dico tertio, hæc sacra ita miscere cum rebus naturaliter operantibus, ut ea credantur his indigere, seu ab his habere vim efficacem, esse meram superstitionem, ne dicam hæresim; sic enim spiritualia